

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2554

6. เรื่อง รายงานความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ) ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร รายงานความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

1. โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร จัดทำขึ้นเพื่อให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย ที่ในปีการเพาะปลูก 2554/55 ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเคมี และสามารถลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมีลง ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามศักยภาพของชุดดินและผลการวิเคราะห์ดินที่เป็นปัจจุบัน โดยผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นเกษตรกรในโครงการประกันรายได้ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ปีเพาะปลูก 2553/54 ซึ่งปัจจุบันมีเกษตรกรในโครงการดังกล่าวประมาณ 4.8 ล้านราย โดยจะได้รับการชดเชยตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่มีสิทธิและปริมาณปุ๋ยเคมีต่อไร่ที่เท่ากันทุกภาคตามที่คณะกรรมการพิจารณากำหนด ซึ่งเห็นชอบให้มีการชดเชยส่วนต่างราคาปุ๋ยเคมีให้ผู้เข้าร่วมโครงการในอัตรา กิโลกรัมละ 1.50 บาท หรือตันละ 1,500 บาท พร้อมกันนี้คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ กำหนดราคาปุ๋ย 6 สูตร คือ สูตร 46-0-0 สูตร 16-20-0 สูตร 16-16-8 สูตร 16-8-8 สูตร 18-12-6 และสูตร 15-15-15 ซึ่งเป็นสูตรปุ๋ยที่เกษตรกรใช้ส่วนใหญ่และควบคุมราคาขายปุ๋ยในแต่ละสูตรของผู้ประกอบการแต่ละรายให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงของต้นทุนและสต็อกปุ๋ยที่มีอยู่ ประกอบกับเห็นชอบให้กระทรวงการคลังดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อจัดหาปุ๋ยเคมีของเกษตรกร เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรดังกล่าว

2. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

คณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554 ได้มีการประชุมมาแล้วทั้งหมด 7 ครั้ง มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรในคราวแรก ได้มุ่งเน้นเฉพาะข้าวนาปีตามข้อ 1 แต่ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เพิ่มเติมให้มีการชดเชยพืช อีก 2 ชนิด คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ดังนั้นตามหลักวิชาการจำเป็นต้องเพิ่มปุ๋ยสูตรอื่นสำหรับพืช 2 ชนิดดังกล่าว คณะกรรมการจึงได้มีมติเห็นชอบกำหนดสูตรปุ๋ยอีก 3 สูตร ได้แก่ สูตร 18-46-0 สูตร 0-0-60 และสูตร 13-13-21 เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินโครงการที่กำหนดการชดเชยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังเพิ่มเติม

2.2 โครงการได้เริ่มต้นดำเนินการในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2554 ต่อจากนั้นจะดำเนินโครงการในภาคกลางทุกจังหวัดประมาณกลางเดือนกรกฎาคม 2554 แล้วดำเนินการในพื้นที่ภาคใต้เป็นภาคสุดท้าย เนื่องจากมีช่วงฤดูกาลผลิตที่ต่างกันตามแต่ละภาค โดยในขั้นแรกที่จะดำเนินการในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้สูตรปุ๋ยจำนวน 7 สูตร ได้แก่ สูตร 46-0-0 สูตร 16-20-0 สูตร 16-16-8 สูตร 16-8-8 สูตร 18-12-6 สูตร 15-15-15 และ สูตร 13-13-21 ในพืช 3 ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง ส่วนสูตร 18-46-0 และสูตร 0-0-60 จะดำเนินการในระยะต่อไป โดยใช้ราคาอ้างอิงตามที่ภาคเอกชนขอปรับราคาจำหน่ายมาที่กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการต่อไป

2.3 เพื่อให้เป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ปุ๋ยเคมีให้สอดคล้องกับค่าผลการวิเคราะห์ดิน โดยเป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร คณะกรรมการจึงได้กำหนดคำแนะนำในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรและสิทธิที่จะได้รับการชดเชยราคาปุ๋ย จากข้อมูลของเกษตรกรโครงการประกันรายได้ของพืช 3 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ปีเพาะปลูก 2553/54 ซึ่งมีเนื้อที่ปลูกพืชเกษตรดังกล่าว รวม 71.47 ล้านไร่ และประมาณการจำนวนการปุ๋ยที่เกษตรกรต้องใช้ตามสิทธิและสอดคล้องกับคำแนะนำทางวิชาการของโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร เป็นจำนวน 2.29 ล้านตัน ซึ่งคาดว่าจะใช้วงเงินชดเชยค่าปุ๋ยประมาณทั้งสิ้น 3,435.00 ล้านบาท

2.4 คณะกรรมการได้มีมติให้ดำเนินโครงการ 84 ตำบลปุ๋ยลดต้นทุนเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุ 84 พรรษา โดยเป็นการเก็บและวิเคราะห์ดินตามหลักวิชาการอย่างแท้จริง ซึ่งใช้ข้อมูลจากการเก็บและวิเคราะห์ดินจากหมอดินอาสาและเจ้าหน้าที่จากกรมพัฒนาที่ดินที่มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ในพื้นที่ภาคกลางจะเป็นการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลดินให้แล้วเสร็จภายใน 6 สัปดาห์ เพื่อใช้ในปีเพาะปลูกปัจจุบัน และในส่วนพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 5 เดือน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

2.5 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2554 คณะกรรมการได้จัดให้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) รวมทั้งสิ้น 520 คน โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรณศิริ) เป็นประธานพิธีเปิดการสัมมนาดังกล่าว รวมทั้งในส่วนการประชาสัมพันธ์โครงการได้เริ่มประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่างๆ แล้ว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ วิทยุ และข้อความสั้นทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) เพื่อให้เกษตรกรได้มีความเข้าใจวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการดำเนินการโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ การดำเนินโครงการได้เปิดให้เกษตรกรผู้มีสิทธิตามโครงการประกันรายได้ที่สมัครใจเข้ามาจดทะเบียนเข้าร่วมโครงการและเปิดรับขึ้นทะเบียนร้านค้าจำหน่ายปุ๋ยกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2554
